

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ
ระดับปฐมวัยของโรงเรียน
COMPONENTS AND INDICATORS OF MANGING EARLY CHILDHOOD
ACADEMIC AFFAIRS IN SCHOOLS

¹วัลลี ทองสันทัด, ²ธราเทพ เตมีรักษ์ และ ³เอกลักษณ์ เพียสา

¹Wanlee Thongsantad, ²Tharathep Tameruk and ³Akkaluck Pheasa

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ประเทศไทย

¹Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

¹Wanlee0114@gmail.com, ²t0824554953@gmail.com, ³akkaluckpheasa@gmail.com

Received: September 25,2024; **Revised :**November 3, 2024; **Accepted :**December 28,2024

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่ง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่และร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนมี 5 องค์ประกอบ 27 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ 2) การจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ 3) การนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ 4) การพัฒนาและผลิตสื่อ ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ และ 5) การวัดและประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบการพัฒนาและผลิตสื่อ และ องค์ประกอบการวัดและประเมินพัฒนาการความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย, องค์ประกอบการบริหารวิชาการ, การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้, การจัดประสบการณ์, การวัดและประเมินผลพัฒนาการ

Abstract

The purpose of this research was to study the components and indicators of early childhood academic administration of schools. The research was carried out in 2 steps: step 1 study of the components and indicators of early childhood academic administration of schools from documents and related research, totaling 10 sources. The research tools were a synthesis of elements of early childhood academic administration of schools. Statistics used included frequency and percentage. Step 2 Evaluate the appropriateness of the components and indicators of the school's early childhood academic administration. Target group of 5 experts, tools used in the research Questionnaire with a 5-level rating scale. Statistics used include: Mean and standard deviation. The results of the study found that Components of the school's early childhood academic administration include 5 components and 27 indicators: 1) Curriculum development and implementation, consisting of 5 indicators. 2) Organizing experiences, consisting of 6 indicators. 3) Internal supervision, consisting of 5 indicators. Points out 4) Media development and production, consisting of 6 indicators, and 5) Development measurement and evaluation, consisting of 5 indicators, The components for developing and producing media, as well as measuring and evaluating developmental appropriateness, are at the highest level.

Keywords: Indicators of academic administration at the early childhood level, Components of academic administration, Curriculum development and implementation, Organizing experiences, Developmental measurement and evaluation.

บทนำ

ในปัจจุบันหลายประเทศให้ความสำคัญกับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยทองแห่งการเรียนรู้ เพราะสมองจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ในวัยนี้ บริบทในประเทศไทยส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะส่งเด็กตั้งแต่อายุ 3 – 6 ปี เข้าสู่วิทยาลัยระดับปฐมวัยเพื่อรับการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษา ซึ่งเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและพัฒนาความสามารถต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน โรงเรียนระดับปฐมวัยจึงควรมีระบบการบริหารจัดการในการดูแลและพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพ งานวิชาการจึงเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นงานหลักและหัวใจของการดำเนินงานของโรงเรียน ช่วยให้การจะจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากจุดประสงค์ อันดับแรกในการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นมาคือ การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (อรุพงษ์ งามฉมิง, 2564) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนจึงมีความสำคัญ เพราะหากการบริหารงานวิชาการไม่ดีจะส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาไม่เต็มตามศักยภาพ ในทางตรงกันข้ามหากการบริหารงานวิชาการมีคุณภาพโรงเรียนสามารถให้การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่น จากกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม สามารถพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านที่สมบูรณ์และมีการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง (สุภัค โอฬาริทธิกุล, 2566) ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย

การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน จึงเป็นบุคคลสำคัญที่ควรจะนำแนวทางต่าง ๆ มาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจะต้องเป็นผู้นำนโยบายการศึกษาของรัฐไปสู่การปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถ (อรุพงษ์ งามฉมิง, 2564) จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยแม้จะมีความสำคัญมากแต่กลับพบว่ายังพบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานปฐมวัยในปัจจุบัน พบว่าหลายโรงเรียนยังไม่เข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตร นำมาสู่การจัดประสบการณ์ที่ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสมกับวัย ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ครูปฐมวัยส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และช่วยพัฒนาศักยภาพเด็กในทุก ๆ ด้าน หลาย ๆ โรงเรียน มุ่งเน้นแต่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ อ่านเขียนท่องจำ และยังขาดแคลนสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยขาดทักษะการใช้สื่อให้

บรรลุนิเทศ ประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างเพียงพอ การวัดและประเมินผลพัฒนาการส่วนใหญ่ยังขาดความต่อเนื่อง และไม่มีการจัดบันทึกแบบเป็นระบบ พ่อแม่ผู้ปกครองยังไม่มีส่วนร่วมในการประเมินเด็กปฐมวัย ซึ่งถือว่าไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง (พิมพ์จันทร์ พรหมมาตย์, 2561) จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนจึงควรได้รับการพัฒนาเรื่องการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวให้หมดไป

การส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ทราบถึงองค์ประกอบที่ชัดเจนเนื่องจากการพัฒนาสิ่งต่างๆ หากรู้องค์ประกอบแล้วจะสามารถพัฒนาได้อย่างตรงจุด งานวิจัยนี้ในระยะแรกจึงเป็นการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาถึงสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเมื่อทราบข้อมูลดังกล่าวจะสามารถเป็นกรอบในการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมายเป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ จากบทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10 แหล่ง ได้แก่ บุญเชิด ขำนิศาสตร์ (2556), สุภัค โอฬาริยกุล (2556), ธนกร นิโรธร (2559), รัตนา อินทะชัย และ สายทิพย์ ยะฟู (2559), วริญญา ศิลาคิตร (2560), ชนิษฐา จำเนียรสุข (2561), ภาณุศักร หงส์ทอง (2562), อรุพงษ์ งานฉมิง (2564), Garcia (1986) และ Kimbrough & Nunnery (1998)

1.2 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ประสบการณ์สอนในสาขาวิชาบริหารและพัฒนาการศึกษาหรือการสอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับปฐมวัย ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2) ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการศึกษา วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษและมีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

3) ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการนิเทศก์ครูปฐมวัยไม่ต่ำกว่า 5 ปี

4) ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการสอนระดับชั้นอนุบาลไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์ ได้แก่ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน โดยแบบสอบถามมีรายละเอียด ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) การจัดประสบการณ์ 3) การวัดและประเมินพัฒนาการ 4) การพัฒนาและผลิตสื่อ และ 5) การนิเทศภายใน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ได้แก่ ความถี่และร้อยละ โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป เป็นองค์ประกอบที่ศึกษา

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ผู้วิจัย กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหาร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย

นักการศึกษา การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย	1. นายบุญเขต ชำนิศาสตร์ (2556)	2. นางสาวสลิศ โอฬาทิรียกุล (2556)	3. ธนกร นิโรธร (2559)	4. รัตนา อินทะชัยและสายทิพย์ ยะฟู (2559)	5. นางสาววิญญา คิลโคตร (2560)	6. นางสาวพิษฐา จำเียรสุข(2561)	7. ภาณุภัทร พงส์ทอง (2562)	8. อรุพงษ์ งานฉมิง (2564)	9. Garcia (1986 : Abstracts)	10.Kimbrough.&Nunnery (1998)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ศึกษา
การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100	√
การจัดประสบการณ์	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10	100	√
การวัดและประเมินพัฒนาการ	√	√	√	√		√	√	√		√	8	80	√
การนิเทศภายใน	√			√	√		√	√			5	50	√
การพัฒนาและผลิตสื่อ	√			√	√			√		√	5	50	√
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	√				√	√	√				4	40	
การวิจัย	√										1	10	
การแนะแนวการศึกษาปฐมวัย	√										1	10	
การประกันคุณภาพการศึกษา	√										1	10	
การส่งเสริมความรู้	√										1	10	
การประสานความร่วมมือ	√										1	10	
การส่งเสริมวิชาการ	√										1	10	
รวม	12	3	3	5	5	4	5	5	2	4			

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 เรียงจากมากไปน้อยได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 100 2) การจัด

ประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 3) การวัดและประเมินพัฒนาการ คิดเป็นร้อยละ 80 4) การพัฒนาและผลิตสื่อ คิดเป็นร้อยละ 50 และ 5) การนิเทศภายใน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน

องค์ประกอบ การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	4.40	0.89	มาก
2. การจัดประสบการณ์	4.40	0.89	มาก
3. การนิเทศภายใน	4.20	1.09	มาก
4. การพัฒนาและผลิตสื่อ	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินพัฒนาการ	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมทุกองค์ประกอบ	4.48	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.48, S.D.=0.71) โดยเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดและประเมินพัฒนาการ ($\bar{X}$ =4.80, S.D.=0.45) การพัฒนาและผลิตสื่อ ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=0.55) องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.89) การจัดประสบการณ์ ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.89) และการนิเทศภายใน ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=1.09)

เมื่อได้องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมทั้ง 5 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามองค์ประกอบ และกำหนดตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบซึ่งได้ผลการประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้องค์ประกอบดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สรุปการประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน

ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้			
1. สนับสนุนให้ครูปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร	4.20	1.09	มาก
2. ช่วยเหลือในการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน โครงสร้าง และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด

ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
3. กำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร	4.20	1.09	มาก
4. กำหนดให้มีเอกสารประกอบหลักสูตร	4.60	0.89	มากที่สุด
5. นำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยไปใช้วางแผนการจัดประสบการณ์ได้	4.60	0.89	มากที่สุด
การจัดประสบการณ์			
6. กำหนดให้ครูปฐมวัยมีวุฒิตรงสาขา	4.20	1.30	มาก
7. กำหนดวิธีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวัน	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีระบบส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมตามความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
9. กำหนดนโยบายในการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกห้องเรียน จัดเตรียมสื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมด้านงานวิชาการปฐมวัยของโรงเรียน	4.40	0.89	มาก
10. กำหนดรูปแบบการบันทึกหลังการสอนของโรงเรียน	4.40	0.89	มาก
11. กำหนดแนวทางในการรายงานผลและแนวทางการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
การนิเทศภายใน			
12. กำหนดแผน ระยะเวลาในการนิเทศ	4.40	0.89	มาก
13. สนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศ	4.60	0.55	มากที่สุด
14. มีนโยบายให้ครูในโรงเรียนมีการช่วยเหลือแนะนำเพื่อนครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร	4.60	0.55	มากที่สุด
15. ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง	4.40	0.89	มาก
16. กำหนดให้ครูนำผลการนิเทศไปปรับปรุงและแก้ไขปัญหา	4.40	0.89	มาก
การพัฒนาและผลิตสื่อ			
17. กำหนดระบบในการสำรวจสภาพและความต้องการในการสร้างสื่อ	4.40	0.89	มาก
18. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและผู้ดูแลทะเบียนสื่อ มีการจัดทำห้องสื่อ	4.00	1.41	มาก
19. ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยผลิตสื่อที่มีคุณภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด
20. สนับสนุนให้มีโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ครูปฐมวัยเกี่ยวกับการผลิตสื่อ	4.20	1.09	มาก
21. กำหนดให้มีการดูแลแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	4.20	1.09	มาก
22. กำหนดให้ครูปฐมวัยประเมินผลการใช้สื่อร่วมกัน	4.60	0.55	มากที่สุด
การวัดและประเมินพัฒนาการ			
23. กำหนดแผนระยะเวลาในการดำเนินการวัดและประเมินผลผู้เรียน	4.40	0.89	มาก
24. กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายให้ครูปฐมวัยใช้ในการประเมินพัฒนาการผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.89	มากที่สุด
25. กำหนดให้ครูปฐมวัยมีจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน	4.20	1.30	มาก
26. กำหนดให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์	4.40	0.89	มาก

ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
27. มีระบบในการติดตามการรายงานผลพัฒนาการผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.60	0.55	มากที่สุด
รวมทุกตัวบ่งชี้	4.44	0.74	มาก

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาโดยละเอียดพบว่าตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ด้านกำหนดวิธีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45) และด้านมีระบบส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมตามความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45)

อภิปรายผล

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนพบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนมี 5 องค์ประกอบ 27 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ 2) การจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ 3) การนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ 4) การพัฒนาและผลิตสื่อ ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ และ (5) การวัดและประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการวัดและประเมินพัฒนาการและการพัฒนาและผลิตสื่อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ องค์ประกอบการวัดและประเมินพัฒนาการ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผู้เรียนที่จะทำให้สะท้อนการจัดกิจกรรมของครูปฐมวัย การบริหารของผู้บริหารในการวางแผนการดำเนินการว่ามีการคำนึงถึงความรู้ ทักษะ เจตคติ และพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับ ญัฐิกา สุริยาวงษ์ (2565) ที่ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเมื่อต้องเรียนที่บ้าน กล่าวว่า การเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติของเด็กให้ทราบได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ แต่จะต้องมีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพื่อให้ทราบถึงผลของการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน หรือไม่ จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา มีอะไรบ้างนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป ส่วนองค์ประกอบการพัฒนาและผลิตสื่อ เป็นองค์ประกอบที่ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ทักษะการใช้สื่อให้

ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมที่มีคุณภาพโดยการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างครูเป็นผู้ผลิตสื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งานและมีผู้บริหารเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านการพัฒนาตนเอง เป็นต้น สอดคล้องกับ ศศิกัญจน์ แปะงามนกุล (2561) ที่ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำและมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ตามให้ทันเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในองค์กร และใช้ในการเรียนการสอน

ผลการประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พบว่า ด้านกำหนดวิธีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวันและด้านมีระบบส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมตามความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ตามความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียนได้นั้นโรงเรียนหรือผู้บริหารจะต้องมีวางแผนร่วมกัน ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญต่อตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับวรรณนา นันทาเขียน (2563) ที่ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย กล่าวว่าระบบการสอนและการดูแลเด็กปฐมวัยไม่ควรเร่งเรียนเขียนอ่านเพียงอย่างเดียวเพราะทำให้เด็กขาดโอกาสในการฝึกคิด ฝึกตัดสินใจ และฝึกกำกับตนเองไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยควรมีความรู้ในการสามารถสังเกตและประเมินพัฒนาการเด็ก ตลอดจนจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ หมายถึงโรงเรียนมีระบบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โดยผู้บริหารสนับสนุนให้ครูปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร มีการช่วยเหลือในการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน โครงสร้างและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร

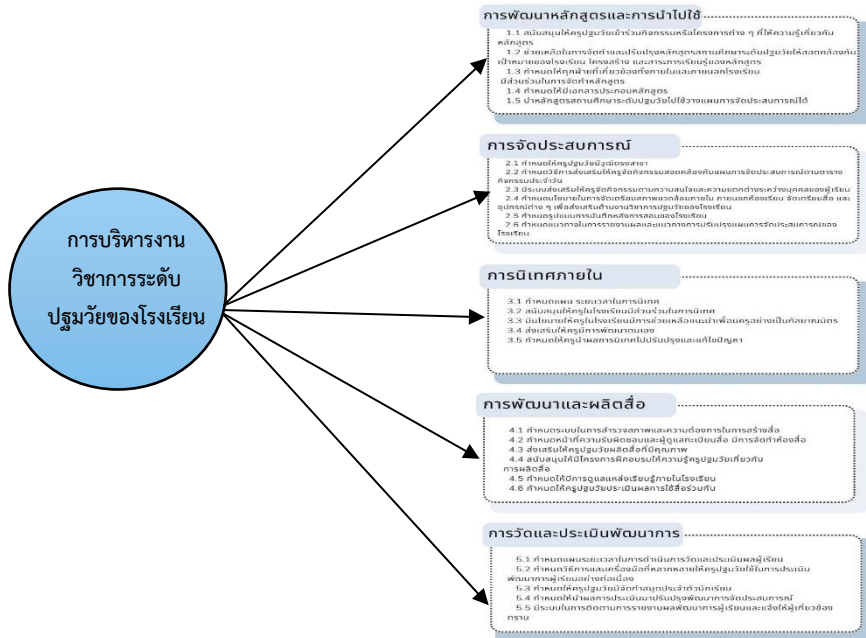
กำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร กำหนดให้มีเอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูปฐมว้ยสามารถนำหลักสูตรไปใช้วางแผนในการจัด ประสบการณ์ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้

2. การจัดประสบการณ์ หมายถึง โรงเรียนมีระบบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอนเด็ก ปฐมว้ย โดยผู้บริหารกำหนดให้ครูปฐมว้ยมีวุฒิตรงสาขา ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูปฐมว้ยจัด กิจกรรมสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ตามความสนใจ ความ แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มีการกำหนดนโยบายในการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอกห้องเรียน รวมถึงสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมด้านงานวิชาการปฐมว้ยของโรงเรียน มีการ กำหนดรูปแบบการบันทึกหลังการสอน กำหนดแนวทางในการรายงานผลและแนวทางการปรับปรุง แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้

3. การนิเทศภายใน หมายถึง โรงเรียนมีระบบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำกับติดตาม การจัดประสบการณ์ โดยผู้บริหารมีการกำหนดแผน ระยะเวลาในการนิเทศ สนับสนุนให้ครูใน โรงเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศ สนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีการช่วยเหลือแนะนำอย่างเป็น กัลยาณมิตร สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือเข้ารับการ อบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และกำหนดให้ครูนำผลการนิเทศไปปรับปรุงประสิทธิภาพการ ทำงานและแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้

4. การพัฒนาและผลิตสื่อ หมายถึง โรงเรียนมีระบบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้าง และปรับปรุงสื่อประกอบการสอน โดยผู้บริหารกำหนดระบบในการสำรวจสภาพและความต้องการ ในการสร้างสื่อ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและผู้ดูแลเป็นสื่อ มีการจัดทำห้องสื่อ ส่งเสริมให้ ครูปฐมว้ยผลิตสื่อที่มีคุณภาพ ทันสมัย หลากหลายรวมทั้งสื่อเทคโนโลยี สนับสนุนให้ครูปฐมว้ยใช้ สื่ออย่างเหมาะสม มีโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ครูปฐมว้ยเกี่ยวกับการผลิตสื่อ มีการดูแลแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียน และกำหนดให้ครูปฐมว้ยประเมินผลการใช้สื่อร่วมกัน ประกอบด้วย 6 ตัว บ่งชี้

5. การวัดและประเมินพัฒนาการ หมายถึง โรงเรียนมีระบบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ประเมินพฤติกรรมตามเป้าหมายของผู้เรียน โดยผู้บริหารกำหนดแผนระยะเวลาในการดำเนินการ วัดและประเมินผลผู้เรียน กำหนดให้ครูปฐมว้ยสามารถใช้วิธีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนได้ถูกต้อง และต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายกำหนดให้ครูปฐมว้ยจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน มี ระบบในการติดตามและแจ้งผลการประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ติดตามการนำผลการประเมินมา ปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ

ผลของการวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ การทำงานของครูมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ชนิษฐา จำเนียรสุข. (2561). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดความพร้อมในการเข้าเรียนประถมศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐิกา สุริยาวัช. (2565). *การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเมื่อต้องเรียนที่บ้าน*. วารสารวิชาการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 : สถาบันพัฒนาพระวิทยากร.
- ธนกร นิโรธร. (2559). *การศึกษากาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. และสุริทอง ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญเชิด ขำนิศาสตร์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยสยาม.
- ภาณุศักร หงส์ทอง. (2562). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร
เพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง (Executive Function: EF) ของเด็ก
ปฐมวัย. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.
- พิมพ์จันทร์ พรหมมาตย์. (2561). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียน
ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏชัยภูมิ.
- รัตนา อินทะชัย และสายทิพย์ ยะฟู. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3.
การประชุมสัมมนาวิชาการ ครั้งที่ 1 : ราชภัฏนครสวรรค์วิจัย.
- วริญญา ศิลาโคตร. (2560). สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลอุบลราชธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.
- วรรณานันดาเขียน. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อ
ส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิกาญจน์ แสงงามนกุล. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุภัก โอหาพิริยกุล. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล. บัณฑิต
วิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุพงษ์ งานฉมิง. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Kimbrough, B., & Nunnery, Y. (1998). *Education Administration : An Introduction*.
New York :Macmillan.

